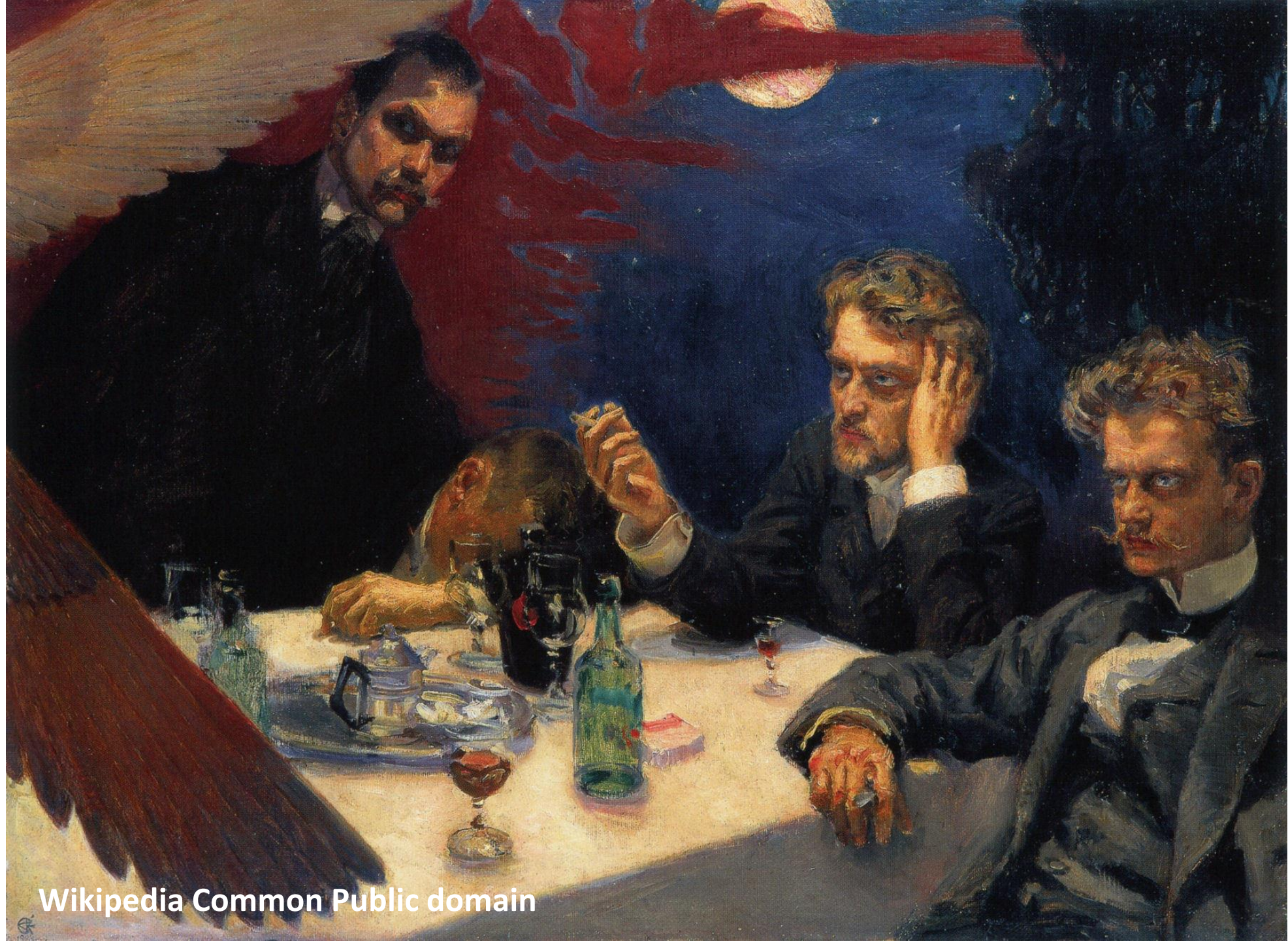

Viinan ja juopottelun lyhyt historia Lepuskissa

Kansalaismuistipiiri
Markku Salmi
29.11.2023

**Kuva: Symposion, 2.
versio, Akseli Gallen-
Kallela, 1894**

**Vasemmalta Akseli
Gallen-Kallela, Oskar
Merikanto, Robert
Kajanus ja Jean Sibelius**

Wikipedia Common Public domain

Olut

- Vanhin alkoholijuoma Suomen niemellä
- Saapui asutuksen ja maanviljelyn myötä
- Kalevalassa on 2 kertaa enemmän säkeitä oluesta kuin maailman luomisesta
 - *oluen seppä on Osmotar*
 - *olutta tuottava jumala on Pellonpekko.*

Noin 2 litran tuoppi, Finna

Kalevala XXI runo

- Pohjolan häät

Kalevala, 14 painos, WSOY 1973
Kuvittanut ja
painatustyön suunnitellut
Akseli Gallen-Kallela

Vieraita syöte-
tään ja juote-
taan yltäkylläi-
sesti; 227—252;

Kohin kutsuvierahia,
Rinnoin rahvahan remua!»
Siitä Pohjolan emäntä
Syötti, juotti vierahia,
Syötti suin sulassa voissa,
Kourin kuorekokkaroissa,

Noita kutsuvierahia,
Vävyänsä liiatenki.

Olipa lohta luotasilla,
Sivulla sianlihoa,
Kupit kukkuraisillansa,
Va'it varpelaitehilla
Syöä kutsuvierahien
Ja vävysen liiatenki.

Sanoi Pohjolan emäntä:
»Oi sie piika pikkarainen,
Tuop' on tuopilla olutta,
Kanna kaksikorvaisella
Noille kutsuvierahille,
Vävylleni liiatenki!»

Tuop' on piika pikkarainen,
Raataja rahan-alainen,
Antoi tuopin totta tehdä,
Viisivantehen vikoa,
Huuhtoa humalan parrat,
Vaahen parrat valkoella
Noilta kutsuvierahilta
Ja vävyttä liiatenki.

Väinämöinen
laulaa ja kiitte-
lee talonväkeä;
258—438.

Siitä nyt olut osasi,
Virkki viisivantehinen,
Kun oli luona laulajansa,
Kunnollinen kukkujansa?
Olipa vanha Väinämöinen,
Virren ponsi polvuinen,

Laaullisna laulajana,
Parahana taitajana.

Ensin ottavi olutta,
Siitä tuon sanoiksi virkki:
»Olukkainen, juomukkainen,
Elä miestä jouten juota,
Laita miehet laulamahan,
Kultasuut on kukkumahan!
Isännät imehtelevät,
Emännät ajattelevat:
Joko on laulut launnehet,
Ilokielet kirvonnehet,
Vai panin pahan oluen,
Juoksuttelin juoman kehnon,
Kun ei laula laulajamme,
Hyreksi hyvät runomme,
Kuku kultavierahamme,
Iloitse ilokäkemme?

Kukas tässä kukkunevi,
Kenpä kielin laulanevi
Näissä Pohjolan pioissa,
Sariolan juomingissa?
Eipä tässä lautsat laula,
Kun ei lautsan istujaiset,
Lattiat ei lausahtele,
Kun ei lattian kävijät,
Eikä ikkunat iloitse,
Kun ei ikkunan isännät,
Eikä pöykä pöyän ääret,
Kun ei pöyän äärelliset,
Ei ne reppänät remuile,
Kun ei reppänän alaiset.»

Oli lapsi lattialla,
Maitoparta pankon päässä,

Oluen kulutus linnoissa

- Kruunun linnat olivat isoja hallinnon keskuksia
 - Kylmiä, kosteita ja vetoisia
 - Turun linnassa 600 ihmistä töissä
 - Kustaa Vaasan normi: 4,6 l/hlö eli 9 isoa tuopillista keskiolutta
 - Herrain olut 4,5 %
 - ”Maata hallittiin jurrissa”
- Olut laatuja säädyn mukaan:
 - Voudin olut, virkaolut, asemiesolut, rengin olut

Hämeen linna, Museovirasto

Humalan kasvatuspakko

Rakennuskaari 1734, 7. luku

1 § Jokaisessa talossa pitää olla humalisto, ja istuttakoon talonpoika joka vuosi hyviä juuria neljäkymmenen salon varalle, kunnes näitä tulee kaksisataa kokonaiseen taloon. Joka ei sitä tee, vetäköön sakkoa kultakin vuodelta, ja istuttakoon kuitenkin niin kuin on sanottu, jollei havaita, että humalistoa ei voi siihen istuttaa taikka siinä voimassa pitää.

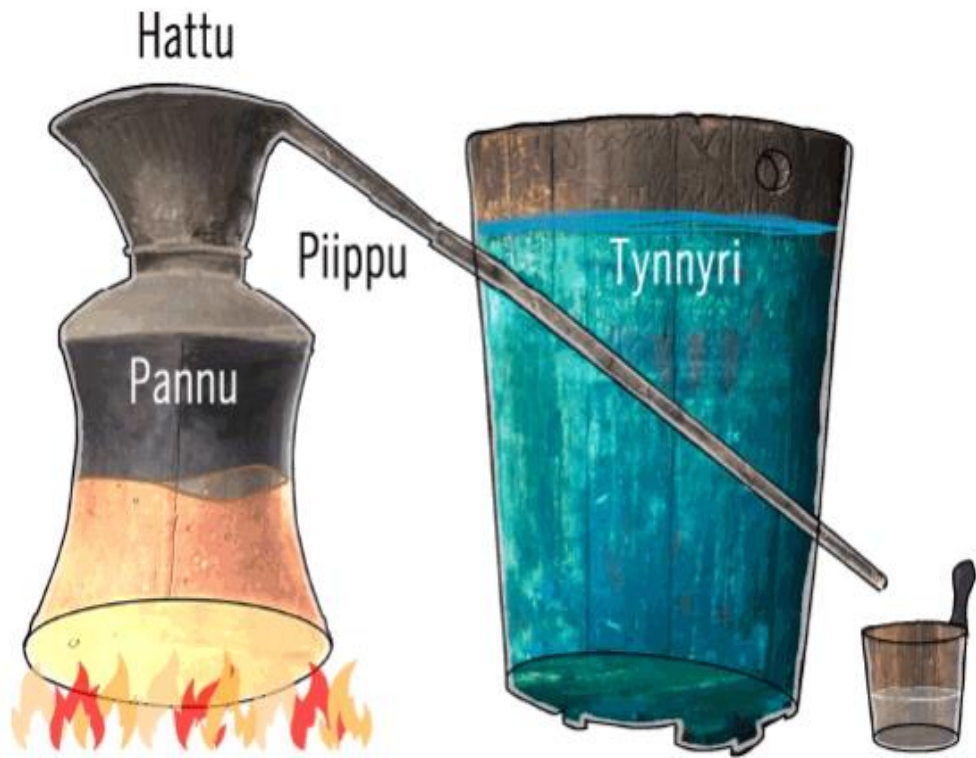
2 § Nimismies pankoon syyskäräjissä syytteenalaiseksi sen, joka ei ole humalistoa näin istuttanut, ja ottakoon sakon ulos ennen Tuomaanpäivää. Jos nimismies sen laiminlyö, maksakoon itse sen sakon.

3 § Jos talonpojalla jo on kaksisatasalkoinen humalisto, pitääköön sen voimassa, ja enentäköön sitä, jos voipi. Jos hän laskee humaliston rappiolle, vetäköön sakkoa talarin kustakin neljästäkymmenestä salosta. Jos hän sen ihan autioksi jättää, vetäköön sakkoa kymmenen talaria ja tehköön humaliston uudestaan

Humalasalkoja Glimsissä
kuva Espoon kaupunginmuseo

Paloviinanpoltto tuli Espooseen 1500-luvulla

Vilho Lampi, Wikipedia Commons Public Domain

Paloviina syrjäytti oluen 1700-luvun puolivälissä

- siitä tuli tärkein nautintoaine
- kotipoltto oli sallittua
 - vähintään manttaali maata
 - polttoa verotettiin
- juopumusasetus 1733
 - kiellettiin juopumus kirkossa ja kirkonmäellä
 - koski myös pappeja
- kotipoltto kiellettiin 1866

Matkapulloarkku 1700-luvun loppu, Finna

Viina-astioita

Lepuskin Krouvit

Kullakin kartanolla
oli 1700-luvulla
oma krouvinsa

- Asiakkaina matkustajat
- Leppävaarassa asui silloin ehkä 200 henkeä

1750 Pitäjänkartta

Kilon krouvi, kuva Espoon kaupunginmuseo

Nurmijärven rosvot Leppävaaran krouvissa

Kirkkonummelainen **Gustaf Slup** juhli Leppävaaran krouvissa 1822 paloviinaa läträten. Slup oli aiemmin murtautunut Kirkkonummella Frisansin tilalle. Saaliista oli rahaa vain osa ja nyt Slup oli matkalla Helsinkiin vaihtamaan muuta varastamaansa omaisuutta rahaksi. Krouvin pöydässä Slup kestitsi mukamas kuskiaan, seppä **Carl Erflundia**, kirkkaalla viinalla, kahvilla ja juustolla. Slup nosteli povitaskustaan tuhteja setelikääröjä. Erflund kutsui häntä välillä hövelisti kapteeniksi, välillä vielä arvostavammin laivuriksi lisäten omasta puolestaan, ettei hän itsekään ollut mikään turha mies. Krouvari joutui lopulta hälyttämään virkavallan paikalle. Neuvokas Slup ehti sujauttaa osan varastamistaan rahoista krouvarin lapsen kehtoon poliisin tullessa paikalle. Krouvin rapuilla Slup ja Erflund kietaistiin köysiin. Slup pääsi kuitenkin myöhemmin pakenemaan Espoon käräjäpaikalta ja liittyi hahmotteilla olleeseen isoon rikollissakkiin: tuleviin Nurmijärven rosvoihin.

Heikki Ylikangas, Nurmijärven rosvot, WSOY 2003

Ateria (arkiruoka)	1,00 mk
Kuppi kahvia	0,25 mk
Kananmuna	0,25 mk
Litra maitoa	0,25 mk
Kilo ruisleipää	0,55 mk
Kilo voita	3,50 mk
Yösija/hlö	1,25 mk
Uunin lämmitys	0,30 mk
Steariinikynttilä	0,20 mk
Hevosen talliyö	0,55 mk
Kauroja, 5 litraa	0,75 mk
Heiniä, 10 kiloa	1,50 mk
Kärriyjen voitelu	0,30 mk
Pienten kärriyjen voitelu	0,20 mk

Rahan arvo 1 mk = 4,5 €, 2014

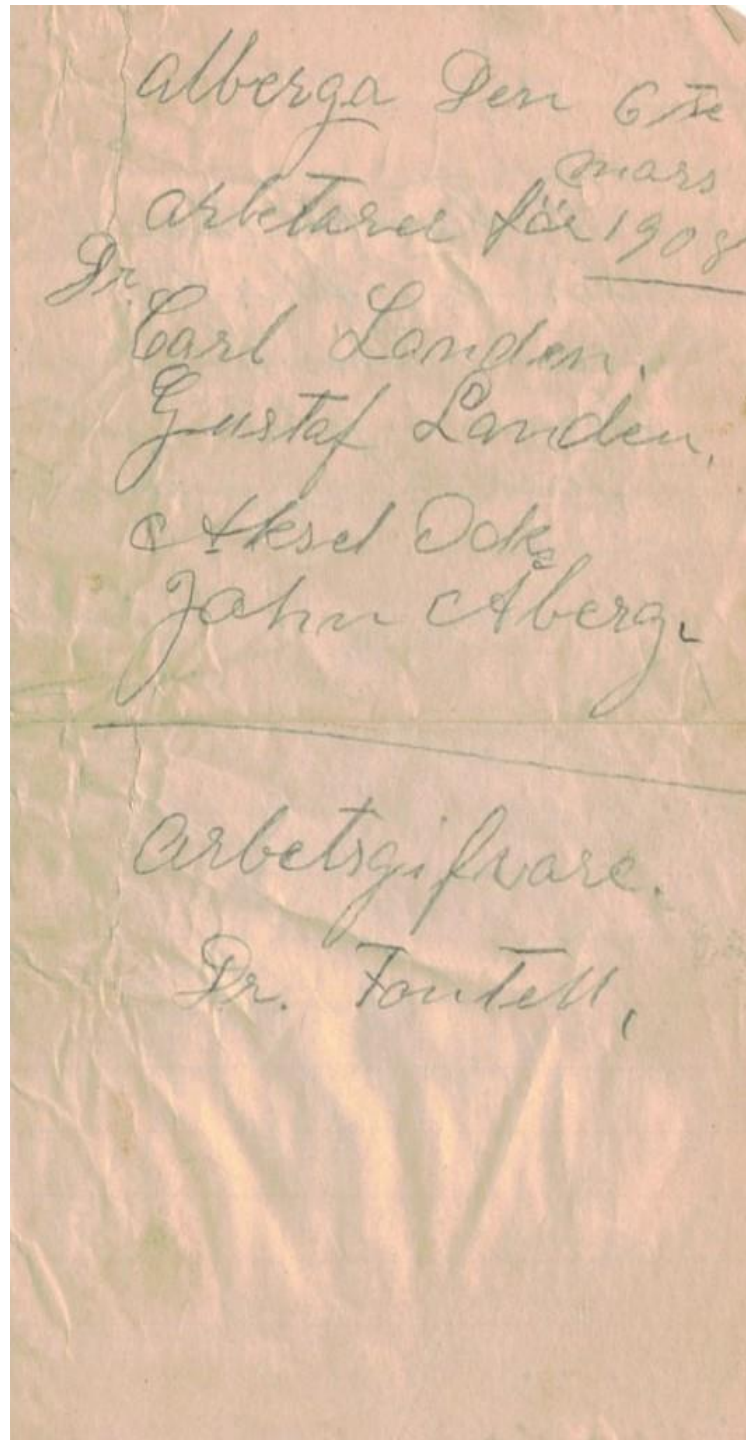
Gransin kievari, kuva Lese Markku Salmi

Harjakais- ja savuviinat

”Tämä on ensimmäinen
pullo, joka tyhjennettiin
tällä paikalla ilman
Tohtorin läsnäoloa.

Albergassa 6.11.1908

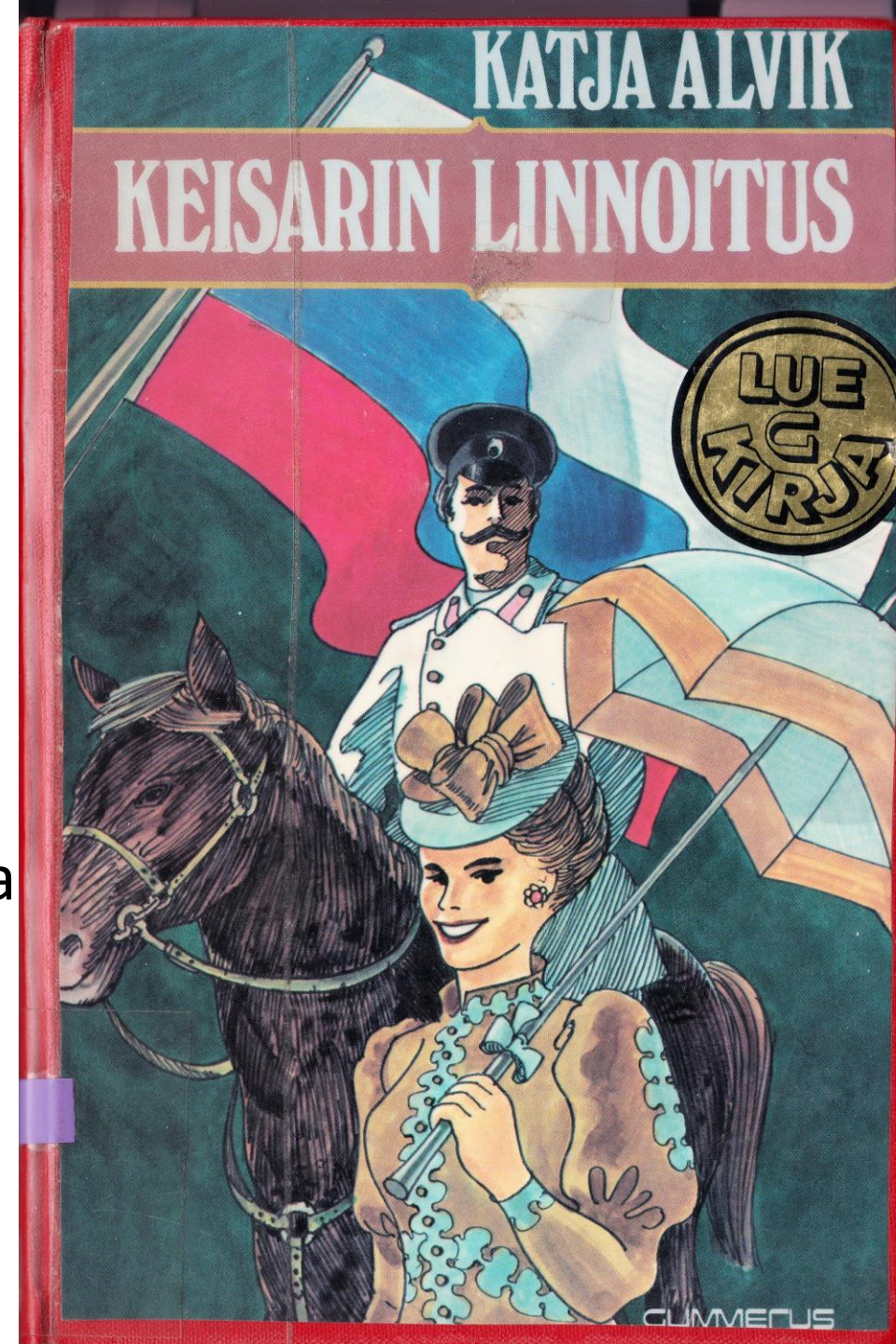
Carl Landén,
Gustaf Landén,
Aksel Dolk ja
Johan Åberg”

Tohtori Fontellin huvila, Gallen-Kallelan tie 5
Kuva: Leppävaara-seura, P.O. Malk

Viina ja vallityöt 1915-1917

- Leppävaaran valleilla oli eri aikoina 4000-10 000 vallimiestä
 - Rahaa liikkui, naisia ja viinaa tuotiin Helsingistä palkkapäivinä
 - Tappeluja, rähinöitä ja ryöstöjä
 - Vaikka voimassa sotatilan takia kieltolaki
 - Holmqvistin kaupasta loppui pulituuri ”Maria Palina”, jota kirgiisit ryyppäsivät
- Järjestyksen valvonta oli Venäjän armeijalla
 - Armeijaa kiinnosti vain se, että työt etenivät

Kieltolaki 1919-32

- 1800-luvun raittiusliike nousee
 - Raittiuden ystävät ry
 - mukana mm. Lauri af Heurlin
 - Työväenliike korosti raittiutta
- Suomi oli Euroopan ”kuivimpia maita”
- Kieltolakiäänestykset
 - 1907, 1909, 1914 ja 1917
 - laki voimaan 1919 alusta

Kieltolaki opetti suomalaiset
ryyppäämään

Leppävaaran poliisit pidättäneet useita spriiautoja.

*Tällä viikolla takavarikoitiin siellä 5 autoa ja 560
litraa pirtua.*

Rautateitse on pirtunkuljetus pienemmissä erissä myös hyvin
vilkasta.

Nimismies Lindkvist jahtaa salakuljettajia Leppävaarassa 1925, kuva Espoon kaupunginmuseo

Bar.R.B. pinx. Lensmann Lindkvist captert 1 August 1925 Spritauto in Allenga.

Pirtutorpedo "Pikku-Virossa", kuva Espoon kaupunginmuseo

Pikku-Viro

- Pirttu tuotiin maihin
Tarvossa tai
Pellavaniemellä
- Josta se jaettiin
maakuntiin ja
vähittäismyyjille
- Lepuskin
asiakasjakelu
kotiapteekeista tai
kahviloista knorrina

Kympin pyttyjä Leppävaarassa, EKM

Ville Vallgren

- Asui Viivin kanssa Villa Paarmiossa
 - Ville Vallgrenintie 12-14
- Ville rakasti ruokaa ja viiniä
- Vihasi kieltolakia ja toimi sitä vastaan
 - Opetti kotiviinin tekoa
 - Puhui ja esitelmöi kieltoa vastaan
 - ”Emme ole koskaan ennen juoneet näin ahneesti ja raa’asti kuin nyt kieltolain aikana”

VILLE VALLGREN

Parisisin Villen ruokasaarna
KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAIDE

5.4.32.10 avattiin Alkon myymälä 47 kaupunkiin ja yksi Rovaniemen mlk

Museovirasto BB CY 4.0

Alkon myymälä 5.4.1932 Helsinki

Museovirasto BB CY 4.0

Viinakortti

- 1945-70
- ostokortti
- ”ostajaintarkkailua”
- aluksi kävi vain yhteen myymälään
- loppuaikoina vain väkevien ostoon

Kuva: Leppävaara-seura
Tapio Kilpeläinen

Kilpeläinen, Tapio
synt. 8.8.1910. Porvoo
Kalmi, Lammentie 121 B3
Helsinki
on osoitettu ostajaksi
myyntipiiriin väkijuomamyymälään
Albertink. 24
Ellei tänä todistus ole varustettu hänen valokuvallaan, on myymälässä myös esitettävä valokuvalla, varustettu,
Kalmi antama
Antonsen kortti N:o *700/42*
maalisk. kuun *10* p:ltä 19 *42*
Tämä todistus on henkilökohtainen ja voimassa toistaiseksi.
Hiki 1.8 194 *5*
Oy ALKOHOLILIIKE Ab
N:o 231/M 76 s. Lunastus

Hotelli Humina

- näyttelijä-ohjaaja Kerttu Salmi-Vuori ja Armas Vuori asuivat Ville Vallgrenin tiellä 1930-luvun lopulta alkaen
- Kerttu näytteli yli 40 elokuvassa
 - rahvaanomaisia sivurooleja
 - hän ei ollut habitukseltaan filmitähti
- Kerttu ja Armas viettivät ”hulvatonta elämää”, josta ei rähinöitä ja viinaa puuttunut
 - siitä talo sai nimen ”Hotelli Humina”
 - pariskunta sai hädän 1970-luvulla

Rakkaalla lapsella on monta nimeä

- Kippurahäntä=Vaakuna
- Vaakuna= Vaakunaviina
- Tikkuviina=Pöytäviina
- Jallu=jaloviina (sekoitus viljaviinaa ja konjakkia)
 - 1 tähti: 25% konjakkia
 - 2 tähteä: 50% konjakkia
 - 3 tähteä: 75 % konjakkia
- Koskisen korvalääke = Koskenkorva
- Kuminuija=50% likööriä ja 50% viinaa
- Perheriita=Aperiitta
- Kirja= Puolet valko- ja puolet punaviiniä
- Porvoon lankku=Bordaux Blanc

Mary Blomqvistin möhippa, 1943 Torstorp, Espoon kaupunginmuseo

Otto Favén: Kippurahäntää ja tikkuviinaa 1/2

Kippurahäntää ja tikkuviinaa

Tarina keskittyy Leppävaaran Harakkaan, jota nykyään kutsutaan Lintuvaaraksi. Ajallisesti havainnot ovat -50 -60 luvuilta.

Viisi- ja kuusikymmenluvulla Harakassa läträttiin viinan kanssa reippaasti. Poikkesiko se muun Suomen alkoholin käytöstä on vaikea sanoa mitään.

Viinaa juotiin taloissa ja torpissa, kodeissa, kaduilla, julkisesti ja salaa. Alkoholi oli haluttua ja paheksuttua. Typerä Kieltolaki oli aikaansaanut paljon pahaa aikaan. Sen vaikutus tuntuu vieläkin

Yksi näkyvimmistä viinan nautiskelupaikoista olivat kioskien penkit ja ympäristöt. Kädessä oli usein - blandiksena tai hämäyksenä- Presidentti pilsneripullo. Taskussa oli pullo Kippurahäntää tai Tikkuviinaa. Julkinen ryypääminen oli kiellettyä. Parhaimmillaan kioskinpitäjäkin liittyi yhteiseen naukkailuun. Maalma parani jälleen.

Otto Favén: Kippurahäntää ja tikkuviinaa 2/2

Joskus meno muuttui hurjaksi. Käytiin läpi Kollaanjoki, Kannaksen suurhyökkäys ja haavoittumiset. Ensin oltiin kavereita. Rehvasteltiin, sitten itkettiin ja lopuksi saatettiin tapellakin. Kaverit olivat henkisesti rikkiammuttuja.

Eipä siinä ”kunnon ihmisiltä” paljon ymmärrystä ja sympatiaa saatu. Juoppoja, mitkä juoppoja.

Oli myös eri tapoja hankkia alkoholia. Juomat hankittiin laillisesti ”Haagan apteekista”. Haagassa oli lähin Alko ja sen vieressä lähin apteekki. Jos sanoi menevänsä Haagan Apteekkiin oli parempi selventää kumpaan kauppaan oli menossa. Etenkin viikonloppuisin viinakset saattoivat loppua kesken ja Alko suljettu. Silloin käytiin lestinheittäjän pakeilla. Niitäkin oli Harakassa. Avuliaat jälleenmyyjät auttoivat hädässä, mutta moninkertaiseen hintaan. Harakassa ei lestinheittäjiä suuremmin paheksuttu. Palvelua, mikä palvelua.

Eikä lestinheittäjältä menty vuosikerta viinejä ostamaan. Tarjolla oli yleensä em. viinat ja lisäksi Gambina, josta sai kuulemma mourukännin. Kustannus-hyötysuhde oli siis hyvä.

2023

Lepuskin juopottelupaikkoja

Kioskilta pilsneri, oma pullo mukaan

Kuva Leppävaara-seura, Leena Hallman-Avellan

Kuva Leppävaara-seura, Tarja Stoor

Kuva: Leppävaara-seura, Tarja Stoor

Sylvi Virtasen rähinäkioski

Lintuvaarantie 34 - rakennusmiesten suosima lauantapaikka

Kuva Leppävaara-seura, Markku Laine

Lepuskin vanhempia juopottelupaikkoja

Omat viinat mukaan, baarista saatiin blandikset

Mansikkalan kahvila
Strand Cafe Huspu
Yläbaari ja Alabaari
Ravintola Kisa
Punainen Kukko
Baari Airit
Sininen baari
Raves-baari

Yläbaarin talo, kuva Leppävaara-seura, Markku Laine

Juopottelupaikkoja: Monrepo, nykyinen Topparoikanpuisto

Savustaja
Adolf Kosiorekin,
puuseppä
Arvo Jousen,
amatöörienteilija
Esko Ahokkaan
sekä
kilpimaalaaja
Tenhusen
puistoparlamentti

Kuva: Leppävaara-seura

Pimeää viinaa

Mäkkylän mustalaisleiri 1950-luku

Kuva: Suomalaisen kirjallisuuden seura, kirjallisuusarkisto, Voitto Kantokorpi

Sininärhentien Alko 1960-luvun alku, kuva Leppävaara-seura, Olavi Janatuinen

Jore Anjala

Lepuskin nuorin lestinheittäjä

- jäi yksin jo 13-vuotiaana
- rupesi viihtymään Nousevassa auringossa eli Risalassa
- sieltä löytyivät ensimmäiset pimeän viinan ostajat
- viina maistui ja sen mukana tuli ryöstöjä, rötöksiä ja vankilakierre
- Jore päätyi lopulta pohjalle ja joutui tenu-ukkojen rinkiin Murhamäkeen
- raitistui ja toimi Lepuskin A-klinikalla Mankkaan alkoholistien yhdysmiehenä
- muutti Kiihtelysvaaraan ja perusti sinne hoitokodin

Kuva kirjasta Jorma Anjala, Elämän eväät,
Starttikoti ry 1995

Nousevan auringon talo Risala

Ote kirjasta Jore
Anjala, Elämän eväät,
Starttikoti ry 1995

Jore ajatteli, että kaikki ei mitenkään voinut olla hänen vi-kansa: sekään ettei hän halunnut jäädä kotiin. Jore käveli no-peasti poispäin välttämättä katsomasta metsän rajaan, jossa tuon rauhallisen poliisimiehen johtama ryhmä edelleen työskenteli makaaberissa urakassa pysyäkseen. Melkein itsestään Jore Anjalan askeleet johtivat hänet Nousevan auringon taloon eli Risalaan, jossa muiden muassa isän juoppokaverit istuivat ryyppäilemässä ja korttia iskemässä. Risala tuntui Joresta sil-lä hetkellä ainoalta paikalta jossa ei tarvinnut vetää jotain vitun roolia tai elää aikuisten maailmassa esiintyvien odotusten edel-lyttämällä tavalla.

— Terve poitsu missä isäs? Jos sitä meinaan tulit hakeen niin ei ole näkyny ihme kyllä.

— Mä tiedän, Jore sanoi. Hän istuutui liasta läiskäisen soh-van nojalle, katseli ryyppääviä miehiä.

— Se jysäytti itsensä dynyllä, Jore jatkoi. Hän seurasi tark-kaavaisesti niiden ilmeitä; ensin ne alkoivat nauraa kuin hyvällekin jutulle, mutta sitten naurut kuolivat kun ei pojan kasvoilla muuttunut mikään. Lopulta ne tajusivat totuuden. Ne ähkivät ”ei jumalauta” ja ”tänään vai?”, ja sitten yksi niis-tä työnsi pöydällä kumollaan olleen lasin oikein päin Joren eteen ja kaatoi siihen vähän Vaakunaa, kuin miehelle miesten jengissä. Tarjoaja oli ”Svenski”.

Pojan, Jore Anjalan ajatuksissa sanaton kolmetoistavuotias kiitos, ja luontevasti hän otti lasin kuten oli nähnyt fajankin tekevän, nappasi ja irvisti vetäen henkeä hampaiden välistä, niin kuului tehdä. Tässä hän oli hyvä, matkimassa malleja ai-

kuisilta.

Ja täällä hän sai olla, kukaan ei ajanut mihinkään.

Vaikka tiesi, että kaikki oli jotenkin peruuttamattomasti ajau-tumassa vinoon koulun laistamisen ja Risalassa viihtymisen myötä, Jore sinetöi itselleen uuden kehyksen elämänsä tari-naan Nousevan auringon talosta. Nehän olivat nähneet hänet jo vuosikaudet, kun hän oli käynyt mutsin pyynnöstä hokuttamassa fajaa himaan, ja ne hyväksyivät hänet täällä sellaisenaan, tai ainakin maskottina joka oli yksilö ja jolla oli minuus — ja sellaista itsensä tunnustamista Jore kaipasi ki-peästi ympäristöltään.

Joren lestijemma

Kansantien ja omakotialueelle johtavan tien risteyksessä oli vesiposti, jossa yhteisen vesijohdon varassa elivät alueen asukkaat tapasivat täyttää hinkkinsä. Mutta rakennuksiin oltiin parhaillaan vetämässä kunnan kustantamia, oikeita vesijohtoja, ja jostain syytä Jore omi vesipostin kannen istumapaikakseen. Sitä paitsi siitä oli hyvä tarkkailla alueelle saapuvia ja sieltä poistuvia dokuja. Sana oli nopeasti levinnyt, ja useimmat noin kahdenkymmenen viiden kantahapon joukosta osasivat jo nuuskia Joren esiin, kun brenkku oli loppu.

Myyntitouhu toi mukavasti fyrkkaa: oli varaa kipata itsekin silloin tällöin. Vinetto oli Joren tarpeisiin juuri sopiva hinnaltaan sekä efektiltään.

Jorella oli myyntibrenkut omassa piilossa, eikä jemmaa tiennyt kukaan. Kyttien varalta hän osasi jo pitää juontipullonsakin vesipostin kannen alla poissa näkyvistä. Rokkivaarilla oli nimittäin isän kuoleman aikoihin syntynyt kiusallinen tapa tulla moikkaamaan aina kun näki Joren. Hänellä ei ollut mitään sitä vastaan, päin vastoin, sillä Jore oli varma, ettei poliisimiehellä ollut hajuakaan, minkä vuoksi Jore viihtyi juuri vesipostin kannella Kansantien kulmassa. Jore istui jälleen tutulla paikallaan hallitsemassa ohikulkevaa valtakuntaa, kun Rokkivaari tuli autollaan. Tälläkin kertaa hän jarrutti ja pysähtyi. Joren perseen alla kannen suojassa oli vinsesteripullo. Huomaamattomasti nuorukainen vilkaisi, että kansi oli paikallaan.

**Ote kirjasta Jore
Anjala, Elämän eväät,
Starttikoti ry 1995**

Keskiolut vapautui 1969

- kolmosolut tuli kauppoihin, kioskeihin ja baareihin
- Hämäläisen baari oli yksi suosituimmista keskiolutkuppiloista

Maxin Alko 1972

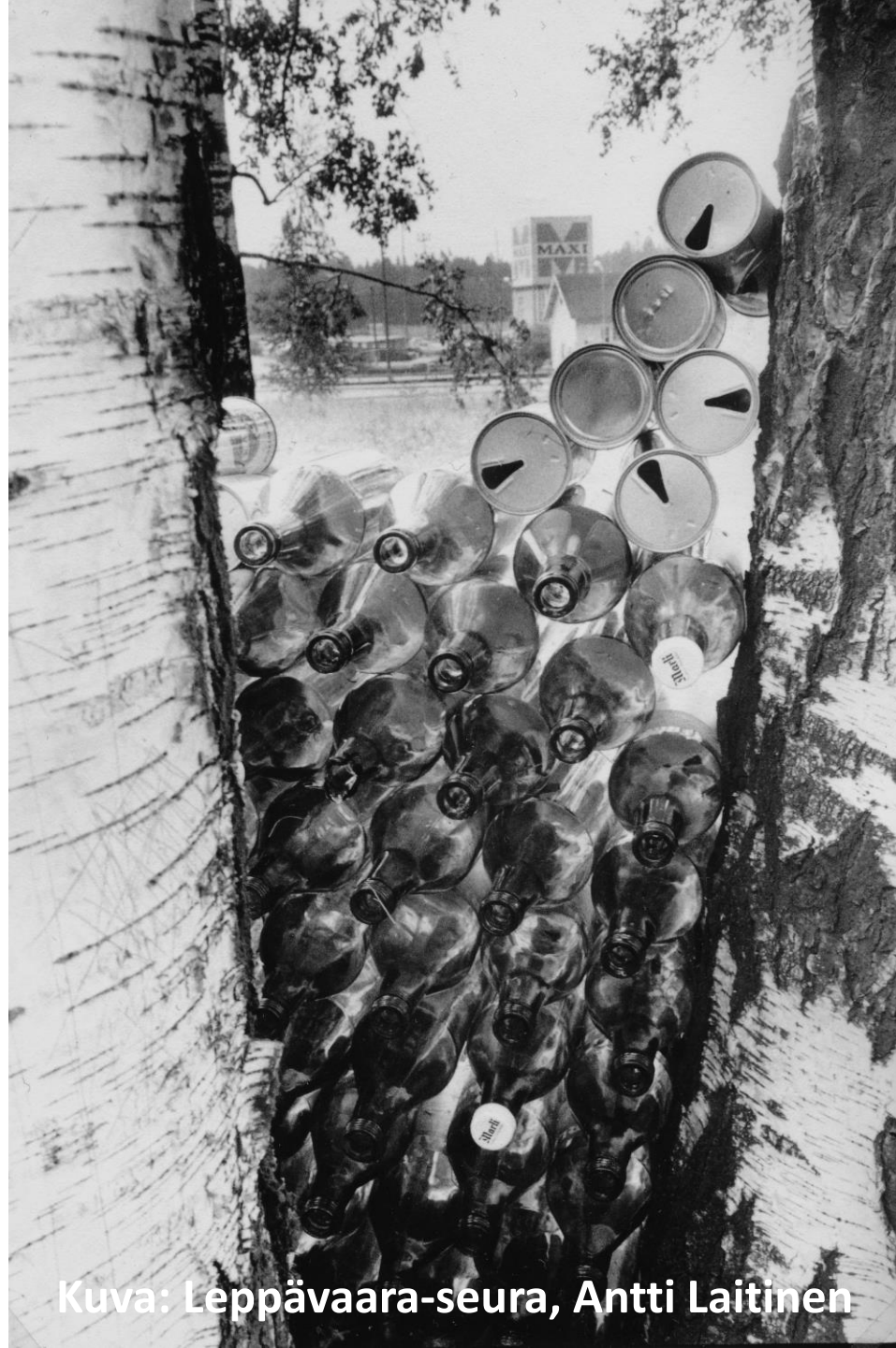
- Ensimmäinen täyden valikoiman itsepalvelu-myymälä
- Sellon Alko, Maxin seuraaja, on nyt Suomen suurin itsepalvelu Alko

Kuva Leppävaara-seura, Antti Laitinen

Ryypypaikkoja: Nollapiste

- Radan pohjoispuolella liikenneneramppi
- Samoilla kulmilla pyörii kesällä vieläkin porukkaa

Kuva: Leppävaara-seura, Antti Laitinen

Ryöpyäpaikkoja: Puska

- Leppävaaran
tornin paikalla
ollut pöheikkö

"Moni kaverini muistaa kyseisen puskan, jossa oli 24/7 aina joku, - sinä nimenomaisena kesänä, jolloin joku kuoli puukkoon pusassa ja puska pistettiin lopulta matalaksi.

Saimme olla keskellä Lepuskia pusassa poliisilta rauhassa, vaikka puska oli keskeisellä paikalla Lepuskia ja pusassa oleilijat enemmän tai vähemmän poliisin tuttuja kaikki. Poliisi kävi kyllä morjestamassa meitä, mutta ei ajaneet muualle. Pusassa asui myös Aldo niminen rotta, jota me porukalla syötettiin. Aldoa ja sen monilukuista poikuetta. Sitten joku tapettiin ja jouduimme siirtymään muualle.

*Eräs kaveri lähetti Kreikasta puskaan oikein postikortinkin. Olimme kantaneet läkkitorilta penkin puskaan ja posteljooni oli pistänyt kortin nastalla kiinni penkkiin. Postikortissa luki jotakuinkin näin:
"Suomi Finland - Espoo -Leppävara - Läckitorin Alepaa vastapäätä oleva pusikko."*

Tako Hjelt, Facebook, Leppävaaran kansalaismuistipiiri 2021